

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich

*Tłumaczenie tej strony zostało wygenerowane za pomocą tłumaczenia maszynowego [Link].
Tłumaczenia maszynowe mogą zawierać błędy potencjalnie zmniejszające zrozumiałość i
dokładność; Rzecznik Praw Obywatelskich nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek
rozbieżności. Aby uzyskać najbardziej wiarygodne informacje i pewność prawną, należy
zapoznać się z następującymi informacjami wersja źródłowa na angielski, do której odnośnik
znajduje się powyżej. Więcej informacji można znaleźć w naszej polityce językowej i
tłumaczeniowej [Link].*

Decyzja w sprawie 1946/2018/KR w sprawie sposobu, w jaki Sekretariat Generalny Rady informuje opinię publiczną o posiedzeniach przewodniczącego Rady Europejskiej i członków jego gabinetu z przedstawicielami grup interesu

Decyzja

**Sprawa 1946/2018/KR - Otwarta 15/11/2018 - Decyzja z 18/06/2019 - Instytucja, której
sprawa dotyczy** Rada Unii Europejskiej (Dalsze prowadzenie postępowania uznano za
nieuzasadnione) |

Sprawa dotyczyła wniosku organizacji pozarządowej skierowanego do Sekretariatu
Generalnego Rady UE (SGR) o podanie do wiadomości publicznej wszystkich spotkań
odbywających się między przedstawicielami grup interesu a przewodniczącym Rady
Europejskiej, a także członkami jego gabinetu („kabinetu”).

Sekretariat Generalny Rady odpowiedział skarżącemu, że chociaż nie jest prawnie
zobowiązany do prowadzenia ewidencji posiedzeń przewodniczącego lub członków gabinetu z
zewnętrznymi zainteresowanymi stronami, zobowiązuje się do publikowania istotnych informacji
na temat posiedzeń w ustrukturyzowany i proaktywny sposób.

Podczas dochodzenia Rzecznik stwierdził, że informacje na temat spotkań przewodniczącego
Rady Europejskiej Donalda Tuska z przedstawicielami grup interesu są podawane do
wiadomości publicznej. Brak jest jednak informacji na temat posiedzeń, które mogą odbyć się
między członkami gabinetu przewodniczącego a przedstawicielami grup interesu.

Rzecznik zamknął dochodzenie, przedstawiając kilka sugestii mających na celu poprawę
informacji upublicznianych przez SGR.

Kontekst skargi

1. Rada Europejska odgrywa ważną rolę w określaniu ogólnego kierunku politycznego UE, jej programu politycznego i priorytetów. Sekretariat Generalny Rady UE (SGR) zapewnia Radzie Europejskiej pomoc administracyjną, w tym w zakresie wniosków o publiczny dostęp do dokumentów. Skarżący jest organizacją pozarządową, która m.in. monitoruje, w jaki sposób instytucje UE współdziałają z przedstawicielami grup interesu. W dniu 21 marca 2018 r. skarżący zwrócił się do SGR o udzielenie mu dostępu do: „*lista wszystkich posiedzeń lobbystów odbywających się przez przewodniczącego Donalda Tuska lub jego gabinet* [1] od dnia 1 stycznia 2017 r. Wykaz powinien zawierać: imię i nazwisko urzędnika, nazwa zebranej organizacji oraz nazwiska osób biorących udział w spotkaniu, data spotkania i temat [2] .

2. Sekretariat odpowiedział, że nie istnieje „lista” „spotkań lobbystycznych”. Sekretariat poinformował również skarżącego, że wszystkie posiedzenia przewodniczącego Rady Europejskiej są aktywnie publikowane w jego harmonogramie posiedzeń.

3. W dniu 10 września 2018 r. skarżący wystosował pismo do Sekretariatu Generalnego Rady, skarżąc się na to, co uważa za nieudostępnienie lub opublikowanie żądanej listy posiedzeń.

4. W dniu 13 listopada 2018 r. SGR odpowiedział na tę skargę, że „*choć nie istnieje żaden przepis prawny, który wymagałby od Rady lub Rady Europejskiej, jako instytucji, prowadzenia ewidencji posiedzeń ich przewodniczących lub członków ich gabinetów z zewnętrznymi zainteresowanymi stronami, pozostajemy zobowiązani do publikowania istotnych informacji o posiedzeniach w sposób ustrukturyzowany i proaktywny*” .

5. W dniu 14 listopada 2018 r. skarżący zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich.

6. W dniu 3 kwietnia 2019 r. międzypartyjna grupa 97 posłów do Parlamentu Europejskiego zwróciła uwagę na kwestię przejrzystości spotkań przedstawicieli grup interesu z przewodniczącym Rady Europejskiej i jego gabinetem. W liście otwartym wezwali przyszłą prezydencję Rady UE [3] do przyjęcia „*nowego, ścisłego systemu przejrzystości i etyki, w tym publikacji przez przewodniczącego i gabinetu wszystkich posiedzeń odbywających się z przedstawicielami grup interesu*” [4] .

Dochodzenie

7. Rzecznik Praw Obywatelskich wszczął dochodzenie w celu oceny, czy SGR dostarcza społeczeństwu wystarczające informacje na temat spotkań przewodniczącego Rady Europejskiej lub jego gabinetu i przedstawicieli grup interesu [5] oraz czy informacje te można łatwo uzyskać.

8. W trakcie dochodzenia Rzecznik spotkał się z SGR. Sprawozdanie ze spotkania zostało przekazane skarżącemu, który przedstawił uwagi na ten temat.

Argumenty przedstawione Rzecznikowi Praw Obywatelskich

9. Sekretariat poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich, że posiedzenia przewodniczącego, w tym spotkania z przedstawicielami grup interesu, są aktywnie publikowane online w „Pełnym harmonogramie przewodniczącego Rady Europejskiej” [6]. Jest to publiczny kalendarz wszystkich spotkań prezydenta. Sekretariat Generalny Rady stwierdził, że ze względu na charakter zadań przewodniczącego „*[sytuuje] z przedstawicielami grup interesu jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach*”. Sekretariat dodał, że przewodniczący spotyka się z przedstawicielami grup interesu tylko wtedy, gdy „*znajdują się w rejestrze służącym przejrzystości*” [7].

10. Sekretariat wyjaśnił jednak, że nie posiada informacji na temat spotkań członków gabinetu przewodniczącego z przedstawicielami grup interesu.

11. Sekretariat stwierdził, że regulamin pracowniczy UE [8] określa zasady mające zastosowanie do członków gabinetu przewodniczącego i obejmuje obowiązek działania w sposób niezależny i bezstronny. Rada przyjęła ponadto „Kodeks dobrych praktyk administracyjnych SGR i jego pracowników w kontaktach zawodowych ze społeczeństwem” [9], a także przewodnik po etyce i postępowaniu [10].

12. Skarżący jest zdania, że internetowy harmonogram posiedzeń przewodniczącego, który można przeszukiwać wyłącznie według daty, nie jest przyjazny dla użytkownika. Większość spotkań odbywa się z przywódcami rządów, szefami instytucji UE i przewodniczącymi organizacji międzynarodowych. Trudno jest znaleźć rzadkie spotkania z przedstawicielami grup interesu. W harmonogramie online brakuje również kluczowych informacji, takich jak szczegóły dotyczące zagadnień omawianych podczas spotkań.

13. Skarżący argumentował, że SGR powinien wpisać posiedzenia przewodniczącego Rady Europejskiej lub członków jego gabinetu z przedstawicielami grup interesu na konkretnej liście. Ponieważ posiedzenia te ograniczają się do „*wyjątkowych i uzasadnionych przypadków*”, nie powinno to stanowić znacznego obciążenia administracyjnego. Wykaz tych spotkań i podanie tych informacji do wiadomości publicznej ułatwiłoby kontrolę publiczną.

14. Skarżący uważa, że dwa zestawy zasad etyki, do których odnosi się SGR, są niewystarczające, ponieważ nie dotyczą one w szczególności sposobu interakcji z przedstawicielami grup interesu, ani nie odnoszą się do „rejestru służącego przejrzystości”.

15. Skarżący zwrócił uwagę na odmienne podejście do przejrzystości przyjęte przez Komisję Europejską. W przeciwieństwie do komisarzy i ich gabinetów przewodniczący Rady Europejskiej i jego gabinet nie publikują proaktywnie listy przedstawicieli grup interesu, z którymi się spotkali.

Ocena Rzecznika Praw Obywatelskich

16. Osoby pracujące w instytucjach UE powinny być otwarte na spotkania z osobami i organizacjami, aby zapewnić, w miarę możliwości, aby kształtowanie polityki uwzględniało różnorodne poglądy i potrzeby obecne w społeczeństwie. [11] Omówienie kwestii politycznych z przedstawicielami grup interesu jest zatem ważnym i niezbędnym elementem każdej roli służby publicznej, w tym na szczeblu wyższego szczebla. [12] Ponieważ kontakty z przedstawicielami grup interesu nie powinny samo w sobie budzić obaw. Zapewnienie odpowiedniej przejrzystości takich spotkań może jednak pomóc złagodzić wszelkie ewentualne obawy społeczne. Dotyczy to również przewodniczącego Rady Europejskiej i jego gabinetu, ponieważ wspierają one Radę Europejską w jej roli w kształtowaniu polityki i pomagają określić ogólny kierunek polityczny i priorytety UE.

17. Jednocześnie istnieje uzasadnione oczekiwanie ze strony społeczeństwa, że instytucje UE będą otwarte na kontakt z przedstawicielami grup interesu. Nieporozumienie lub, co gorsza, nieufność, mogłyby rozprzestrzeniać się, gdyby publiczne zapisy dotyczące interakcji z przedstawicielami grup interesu nie były jasne, kompleksowe, łatwo dostępne i sprzyjały kontroli publicznej. Przekazywanie tych informacji leży w interesie instytucji UE, co przyczynia się do budowania zaufania publicznego. Rzecznik Praw Obywatelskich współpracował z szeregiem instytucji UE w tej ważnej kwestii, w tym z przewodniczącym Rady Europejskiej. [13]

18. Rzecznik Praw Obywatelskich wydał również praktyczne zalecenia dla urzędników służby cywilnej UE, aby konsultować się z przedstawicielami grup interesu i podczas ich kontaktów. [14] Zalecenia te zostały zatwierdzone i zastosowane przez szereg instytucji UE, w tym Komisję.

19. Rzecznik z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie SGR do publikowania w ustrukturyzowany i proaktywny sposób istotnych informacji na temat spotkań z przedstawicielami grup interesu. W tym celu SGR powinien prowadzić rejestr wszelkich spotkań odbywających się między przedstawicielami grup interesu a przewodniczącym Rady Europejskiej lub członkami jego gabinetu. Umożliwiłoby to SGR zapewnienie, aby jego polityka publikacji była poparta praktyką prowadzenia rejestrów, która zawiera wszystkie istotne informacje.

20. Zarejestrowane informacje powinny obejmować datę i miejsce spotkania, nazwiska uczestników i organizacji – oraz, w stosownych przypadkach, ich klientów – oraz omawiane kwestie. Informacje te powinny być rejestrowane w oficjalnym systemie zarządzania aktami Rady. Rejestrowanie tych informacji i upublicznianie ich w miarę możliwości poprawiłoby zrozumienie przez społeczeństwo tego, kto i co wpływa na ogólny kierunek polityczny i priorytety UE.

21. Sekretariat aktywnie informuje o spotkaniach przewodniczącego Rady Europejskiej z przedstawicielami grup interesu. Wydaje się jednak, że SGR nie odnotowuje żadnych istotnych szczegółów dotyczących takich spotkań. Na przykład nazwiska organizacji i osób biorących

udział w spotkaniu nie zawsze znajdują się w dokumentacji podawanej do wiadomości publicznej przez SGR. Rzecznik Praw Obywatelskich jest zdania, że nazwiska osób i organizacji uczestniczących – oraz, w stosownych przypadkach, ich klientów – jak również omawiane kwestie powinny być rejestrowane i podawane do wiadomości publicznej w możliwym zakresie.

22. Gdyby członkowie gabinetu przewodniczącego Rady Europejskiej spotkali się z przedstawicielami grup interesu, dobrym rozwiązaniem administracyjnym dla Sekretariatu byłoby upublicznienie informacji. Informacje te powinny obejmować co najmniej datę i miejsce spotkania, nazwiska osób i organizacji – a także, w stosownych przypadkach, ich klientów – uczestników, a także omawiane kwestie.

23. Rzecznik docenia fakt, że przewodniczący Rady Europejskiej spotyka się z przedstawicielami grup interesu tylko wtedy, gdy są zarejestrowani w rejestrze służącym przejrzystości. Jeżeli członkowie jego gabinetu spotykają się z przedstawicielami grup interesu, powinni również sprawdzić, czy przedstawiciele grup interesu są zarejestrowani w rejestrze służącym przejrzystości przed ich spotkaniem lub przyjęciem zaproszenia na wydarzenie.

24. Pomocne byłoby również, gdyby w informacjach podawanych do wiadomości publicznej na temat spotkań z przedstawicielami grup interesu SGR udostępnił link do wpisu przedstawiciela grup interesu do rejestru służącego przejrzystości.

25. Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawi poniżej sugestie w tym zakresie.

Wnioski

Na podstawie dochodzenia Rzecznik zamyka tę sprawę z następującym wnioskiem:

Rzecznik z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Sekretariatu Generalnego Rady UE do publikowania w ustrukturyzowany i proaktywny sposób informacji o spotkaniach z przedstawicielami grup interesu.

Sugestie

Sekretariat powinien prowadzić pełny rejestr wszelkich spotkań odbywających się między przedstawicielami grup interesu a przewodniczącym Rady Europejskiej lub członkami jego gabinetu. Informacje te powinny być rejestrowane w oficjalnym systemie zarządzania aktami Rady i podawane do wiadomości publicznej.

W przypadku gdy publiczny harmonogram posiedzeń przewodniczącego Rady Europejskiej zawiera wykaz spotkań z przedstawicielami grup interesu, powinien on zawierać nazwiska obecnych osób i organizacji oraz, w stosownych przypadkach, ich klientów, a także omawiane kwestie.

Jeżeli członkowie gabinetu przewodniczącego Rady Europejskiej współpracują z przedstawicielami grup interesu, SGR powinien podać do wiadomości publicznej co najmniej następujące informacje: datę i lokalizację, nazwiska obecnych osób i organizacji oraz, w stosownych przypadkach, ich klientów, a także omawiane kwestie.

Członkowie gabinetu przewodniczącego powinni spotykać się wyłącznie z przedstawicielami grup interesu zarejestrowanymi w rejestrze służącym przejrzystości lub uczestniczyć w wydarzeniach organizowanych przez nich.

Informacje podawane do wiadomości publicznej przez SGR dotyczące spotkań z przedstawicielami grup interesu powinny zawierać linki do wpisów przedstawicieli grup interesu do rejestru służącego przejrzystości.

Emily O'Reilly Rzecznik Praw Obywatelskich

Strasburg, 18 czerwca 2019 r.

[1] Francuski termin „cabinet” jest często używany do opisanie gabinetu szefa instytucji UE. Prywatne biuro przewodniczącego Rady Europejskiej składa się z ponad 30 urzędników służby cywilnej UE, którzy doradzają i wspierają przewodniczącego w wykonywaniu jego funkcji. Aby uzyskać więcej informacji, zobacz:

<https://www.consilium.europa.eu/nl/european-council/president/cabinet/> [Link].

[2] Zob.:

https://www.asktheeu.org/en/request/european_council_list_of_lobby_m#incoming-17506 [Link]

.

[3] Prezydencja Rady co sześć miesięcy obraca się między państwami członkowskimi UE. W tym sześciomiesięcznym okresie prezydencja przewodniczy posiedzeniom na każdym szczepku Rady, pomagając zapewnić ciągłość prac UE w Radzie.

[4] Zob.:

<https://corporateeurope.org/sites/default/files/2019-04/MEP%20letter%20FINAL%20FINAL.pdf> [Link].

[5] Do celów dochodzenia Rzecznik definiuje „przedstawicieli interesów” jako tych, których

działania są prowadzone w celu bezpośredniego lub pośredniego wpływu na formułowanie lub wdrażanie polityki oraz na procesy decyzyjne instytucji UE. Przedstawiciele grup interesu są czasami określani jako lobbyści.

[6] Zob.:

<https://www.consilium.europa.eu/en/european-council/president/calendar/?StartDate=2019%2f04%2f27> [Link].

[7] Rejestr służący przejrzystości jest bazą danych zawierającą wykaz organizacji, które starają się wpływać na proces stanowienia prawa i wdrażania polityki w instytucjach UE. Rejestr pokazuje, jakie interesy są realizowane, przez kogo i z jakimi budżetami. W ten sposób rejestr umożliwia kontrolę publiczną, dając obywatelom i innym grupom interesu możliwość śledzenia działalności lobbystów. Zob.:

<https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/transparency-1> [Link].

[8] Zob.:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20140501> [Link].

[9] Decyzja Sekretarza Generalnego Rady/Wysokiego Przedstawiciela ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa z dnia 25 czerwca 2001 r. w sprawie kodeksu dobrego postępowania administracyjnego Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej i jego personelu w stosunkach zawodowych ze społeczeństwem; Dz.U. C 189 z 5.7.2001, str. 1. Zob.: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001D0705\(01\) &from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001D0705(01) &from=PL) [Link].

[10] Patrz: <https://www.consilium.europa.eu/media/29592/gsc-guide-conduct-en.pdf> [Link].

Jest to również zgodne z art. 11 ust. 1 i 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), który mówi, że instytucje muszą, za pomocą odpowiednich środków, umożliwić obywatelom i organizacjom przedstawicielskim zgłaszanie i publiczną wymianę poglądów we wszystkich obszarach działań UE. Instytucje są również zobowiązane do utrzymywania otwartego, przejrzystego i regularnego dialogu z organizacjami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim.

[12] Wyjątkiem od tego ogólnego podejścia byłaby interakcja z przedstawicielami grup interesu przemysłu tytoniowego. UE jest sygnatariuszem i zdecydowanym zwolennikiem „Konwencji ramowej o ograniczeniu użycia tytoniu” Światowej Organizacji Zdrowia (ONZ), która w art. 5 ust. 3 stwierdza, że: „*Przy ustalaniu i wdrażaniu swoich polityk w zakresie zdrowia publicznego w odniesieniu do ograniczania użycia tytoniu Strony działają w celu ochrony tych polityk przed interesami handlowymi i innymi interesami przemysłu tytoniowego zgodnie z prawem krajowym*”. Wytyczne wynikające z niniejszego artykułu opierają się na „zasadach przewodnich”, z których pierwsza brzmi: *Istnieje fundamentalny i niemożliwy do pogodzenia konflikt między interesami przemysłu tytoniowego a interesem polityki zdrowia publicznego. [...] Przemysł tytoniowy produkuje i promuje produkt, który został udowodniony naukowo jako uzależniający, powodujący choroby i śmierć oraz powodujący różne dolegliwości społeczne, w tym zwiększone*

ubóstwo. W związku z tym Strony powinny w jak największym stopniu chronić formułowanie i wdrażanie polityki zdrowia publicznego w zakresie ograniczania użycia tytoniu przez przemysł tytoniowy.

[13] Zobacz pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 15 grudnia 2017 r.: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/87521> oraz odpowiedź przewodniczącego Rady Europejskiej z dnia 23 kwietnia 2018 r.: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/96370>

[14] Patrz: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/79435> [Link].